

Notat til Folketingets Europaudvalg

Dato
15. maj 2024

Rådsmøde (energi) den 30. maj 2024

Dagsorden	Side
1. Rådskonklusioner om fremme af bæredygtig elinfrastruktur - <i>Vedtagelse</i>	2
2. REPowerEU-meddelelsen – vejen frem - <i>Politisk drøftelse</i>	6
3. Status for den europæiske grønne pagt - <i>Politisk drøftelse</i>	9

1. Rådskonklusioner om fremme af bæredygtig elinfrastruktur

Intet KOM-nr.

Nyt notat

1. Resumé

Det belgiske formandskab har udarbejdet udkast til rådskonklusioner om fremme af bæredygtig elinfrastruktur. Rådskonklusionerne adresserer behovet for øget planlægning og koordinering af et forbundet og integreret europæisk elnet, som bl.a. kan bidrage til EU's konkurrenceevne og opnåelse af EU's energi- og klimamål. Rådskonklusionerne fokuserer især på koordination og integration, herunder regionalt samarbejde, energisikkerhed, investeringer i elinfrastruktur samt skalerbarhed og hastighed for udbygning.

Rådskonklusionerne har ikke i sig selv økonomiske eller lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark.

Regeringen kan støtte vedtagelsen af rådskonklusionerne. Regeringen finder det vigtigt, at rådskonklusionerne understreger behovet for tættere samarbejde mellem medlemsstater, ikke mindst i relation til omkostningsdeling og sektorkobling. Derudover støtter regeringen rådskonklusionernes fokus på hurtigere tilladelsesprocesser og behovet for investeringer i europæiske net.

Det belgiske formandskab har sat rådskonklusionerne på dagsordenen for energi-rådsmødet den 30. maj 2024 til vedtagelse.

2. Baggrund

Kommissionen offentliggjorde den 28. november 2023 en meddelelse om en EU-handlingsplan for net, KOM (2023) 757. Meddelelsen opridser kerneudfordringer ved at udvide, digitalisere og bedre udnytte EU's transmissions- og distributionsnet. Meddelelsen præsenterer ydermere en række tiltag til fremskyndelse af udvikling og effektivisering af de europæiske net, herunder øget koordination og politisk styring, øget adgang til finansiering og optimering af tilladelsesprocesser.

Det belgiske formandskab har energiinfrastruktur som en prioritet. Som opfølgning på ovenstående meddelelse har formandskabet udarbejdet udkast til rådskonklusioner om fremme af bæredygtig elinfrastruktur.

Det belgiske formandskab har sat rådskonklusionerne på dagsordenen for energi-rådsmødet den 30. maj 2024 til vedtagelse.

3. Formål og indhold

Formandskabets udkast til rådskonklusioner adresserer behovet for et forbundet, integreret og synkroniseret europæisk elnet på både transmissions- og distributionsniveau for bl.a. at sikre EU's konkurrenceevne, opnåelse af EU's energi- og klimamål samt opretholdelsen af det indre marked og forsyningssikkerheden.

Rådskonklusionerne er organiseret under fire hovedemner: koordination og integration af europæiske elnet, energisikkerhed og resiliens af energiinfrastruktur, investeringer i elinfrastruktur samt skalerbarhed og hastighed for udbygning af elinfrastruktur.

Koordination og integration af europæiske elnet

Rådskonklusionerne understreger vigtigheden af holistisk og langsigtet netplanlægning på europæisk niveau samt styrket samarbejde mellem medlemsstater og øget fleksibilitet i energisystemet for at lette de systemomkostninger, der bæres af husholdninger og virksomheder. I konklusionerne opfordres Kommissionen til at udarbejde en implementeringsdagsorden, der kan adressere de primære barrierer for brug og udrulning af elnet, samt fokusere på både en europæisk og regional tilgang til netplanlægning, herunder sikring af øget gennemsigtighed i processen. Medlemsstaterne opfordres til at sikre et samspil mellem accelereret netudbygning og miljøbeskyttelse, mhp. at energi frit kan flyde på tværs af grænser med tilstrækkelig kapacitet i nettet mellem og i medlemsstater.

Energisikkerhed og resiliens af energiinfrastruktur

Rådskonklusionerne understreger, at energisystemet i Europa skal beskyttes mod nye trusler, der er opstået siden 2022, og at der er behov for større koordination af foranstaltninger ifm. energisikkerhed. Derudover understreges vigtigheden af en effektiv implementering af EU-lovgivning, der adresserer sikkerhedsproblemer, herunder risici inden for cybersikkerhed, og styrket samarbejde mellem offentlige myndigheder og aktører inden for infrastruktur.

Investeringer i elinfrastruktur

Rådskonklusionerne peger på et betydeligt investeringsbehov i elnet for at sikre et forbundet, integreret og synkroniseret europæisk net, der kan opnå EU's mål for dekarbonisering, konkurrenceevne og forsyningssikkerhed. I den forbindelse bedes Kommissionen om at udvikle yderligere vejledning til brug af eksisterende EU-midler til transmissions- og distributionsnet, herunder sikring af en strømnet proces for CEF-midler, samt udvikling af en samlet tilgang til offshore budzoner. Derudover peger konklusionerne på det øgede behov for at kunne transmittere strøm på tværs af grænser for at kunne udvikle offshore energiproduktion omkostningseffektivt, herunder nødvendigheden af koordination og omkostnings- og risikodeling mellem medlemsstater ifm. udbygning af både radiale og hybride forbindelser.

Skalerbarhed og hastighed for udbygning af elinfrastruktur

Rådskonklusionerne fremhæver vigtigheden ved hurtigere tilladelsesprocesser for elinfrastruktur og behovet for, at Kommissionen evaluerer behovet og muligheden for at facilitere disse processer. Derudover fremhæves problemet ved begrænset produktionskapaciteter, som kræver udvikling af en stærk europæisk forsyningskæde for infrastruktur. Derudover opfordrer konklusionerne Kommissionen til at udforske muligheden for at facilitere større synlighed ved udbud af komponenter til infrastruktur samt overveje, hvordan harmoniserede udbudsspecifikationer og standarder kan accelerere udbudsprocesser.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Drøftelsen har i sig selv ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Drøftelsen har i sig selv ingen statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Drøftelsen har i sig selv ingen andre konsekvenser eller konsekvenser for beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Ikke relevant.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at rådskonklusionerne bliver vedtaget.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen kan støtte rådskonklusionerne, da de adresserer behovet for større og hurtigere udrulning af energiinfrastruktur på tværs af medlemsstater, herunder gennem større koordinering og planlægning samt behovet for investeringer i transmissions- og distributionsnet. Rådskonklusionerne afspejler dermed Kommissionens meddelelse om en EU-handlingsplan for net.

Regeringen finder det væsentligt, at der på europæisk plan findes en model for omkostnings- og risikodeling ved offshore vedvarende energiprojekter, der har en europæisk merværdi i at sende grøn strøm på tværs af grænser. Investeringerne i både infrastrukturen og produktionen bør balanceres og fordeles på baggrund af, hvem der får fordelene ved projekterne. Dermed kan risikoen for, at elforbrugerne i medlemsstater med store havvindsressourcer, såsom Danmark, minimeres i forhold til betalingen af størstedelen af den nødvendige infrastruktur, der skal til for at forsyne andre medlemsstater med vedvarende energi. Regeringen støtter også, at konklusionerne fremhæver behovet for investering i infrastrukturprojekter og er positiv over for løsninger via Den Europæiske Investeringsbank såvel som vigtigheden af private investeringer, da støtte til energiinfrastruktur via f.eks. CEF-puljen ikke er tilstrækkeligt.

Endelig finder regeringen det vigtigt, at rådskonklusionerne understreger nødvendigheden af tættere samarbejde mellem medlemsstater for at sikre bedre koordination, planlægning og integration af energiinfrastruktur, herunder behovet for en mere regional tilgang samt koblingen til brintinfrastruktur for at sikre reel sektorintegration. Derudover støtter regeringen, at konklusionerne fremhæver vigtigheden af at facilitere hurtigere tilladelsesprocesser.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

2. REPowerEU-meddelelsen – vejen frem

Intet KOM-nr.

Nyt notat

1. Resumé

Det belgiske formandskab har planlagt, at der på rådsmødet skal være en politisk drøftelse af vejen frem i forhold til REPowerEU. Drøftelsen forventes at have fokus på de forskellige tiltag i meddelelsen samt de næste skridt.

Kommissionens REPowerEU-plan, der blev offentliggjort i maj 2022, fokuserer på en række tiltag, der har til formål at frigøre EU fra russiske fossile brændsler ved at fremskynde den grønne omstilling samt skabe et mere robust energisystem. Tiltagene er inddelt i fem centrale temaer: 1) energibesparelser, 2) diversificering af energiimporten, 3) erstatning af fossile brændstoffer og fremskyndelse af Europas omstilling til ren energi, 4) intelligente investeringer og 5) udbygning af beredskabet.

Drøftelsen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser.

Regeringen støtter Kommissionens REPowerEU-plan og finder, at en udfasning af EU's afhængighed af russisk fossil energi skal ske hurtigst muligt. Regeringen er af den opfattelse, at der er behov for, at EU accelererer den grønne omstilling og udfasningen af fossile brændsler gennem en ambitiøs udmøntrning af Fit for 55-pakken og udbygning med vedvarende energi som en vej til europæisk energiafhængighed og klimaneutralitet.

2. Baggrund

Kommissionen fremsatte den 18. maj 2022 sin meddelelse "RePowerEU-planen", KOM(2022) 230. Planen skal bl.a. medvirke til en hurtig frigørelse fra russiske fossile brændsler ved at fremskynde den grønne omstilling i EU, ved at skabe et mere robust energisystem og en energiunion. Planen supplerer den europæiske grønne pagt og Fit for 55-pakken.

REPowerEU-planen fokuserer på fem hovedemner, som hhv. er energibesparelser, diversificering af energiimport, substituering af fossile brændsler og acceleration af omstillingen af EU til ren energi, intelligente investeringer samt forstærkelse af beredskabet.

Det belgiske formandskab har sat sagen på dagsordenen for energirådsmødet den 30. maj 2024 til politisk drøftelse.

3. Formål og indhold

Det konkrete indhold af drøftelsen på rådsmødet kendes endnu ikke, men det forventes, at drøftelsen særligt vil omhandle status på de tiltag, som er fremsat og færdigforhandlet i regi af meddelelsen, samt hvorvidt der er behov for yderligere tiltag for at nå målet om frigørelse fra russiske fossile brændsler.

Drøftelsen følger op på de drøftelser, der har været på tidligere energirådsmøder i 2022 og 2023 om udviklingen på energiområdet i EU, herunder gasområdet og Ruslands afbrydelser af gasforsyninger til en række EU-lande, EU's forsyningssikkerhed og beredskabsplanlægning.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Drøftelsen har i sig selv ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Drøftelsen har i sig selv ingen statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Drøftelsen har i sig selv ingen andre konsekvenser eller konsekvenser for beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Ikke relevant.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at drøftelsen vil fokusere på fremskridt og status for elementer fra RePowerEU-meddelelsen.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter Kommissionens REPowerEU-meddelelse og ambitionen om at udfase russiske fossile brændsler i det europæiske energisystem hurtigst muligt. Regeringen er af den opfattelse, at der er behov for, at EU accelererer den grønne omstilling og udfasningen af fossile brændsler gennem en ambitiøs udmøntning af

Fit for 55-pakken og udbygning med vedvarende energi som en vej til europæisk energiafhængighed og klimaneutralitet.

REPowerEU har desuden – ud over udbygning af vedvarende energi som vind – også sat fokus på solenergiens centrale rolle i den grønne omstilling samt behovet for at udvikle gasmarkedet i et retning, hvor der kan transporteres og handles med både grønne gasser og brint. Dette er i tråd med regeringens strategier for henholdsvis grøn gas og grønne brændstoffer (PtX strategi). Danmark er bl.a. et af de førende lande inden for biogas, og regeringen arbejder for så gode og fleksible rammer som muligt for grønne gasser.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Grund- og nærhedsnotatet om REPowerEU-meddelelsen blev oversendt til Folketingets Europaudvalg den 21. juni 2022.

3. Status for den europæiske grønne pagt

Intet KOM-nr.

Nyt notat

1. Resumé

Det belgiske formandskab har sat status for den europæiske grønne pagt på rådsmødet til politisk drøftelse. Drøftelsen forventes særligt at have fokus på de tiltag og fremskridt, der som opfølgning herpå er vedtaget og foretaget på energiområdet.

Europa-Kommissionen fremlagde i december 2019 den europæiske grønne pagt og et tilhørende arbejdsprogram, hvori indgik de konkrete initiativer og regulering der var nødvendige at fremsætte med henblik på at levere på øgede ambitioner på EU-niveau. Den grønne pagt er den nuværende Kommissions strategi på det grønne område og indeholder bl.a. en række forslag af betydning for energiområdet.

Drøftelsen har i sig selv ingen lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser.

Den europæiske grønne pagt blev som strategi på det grønne område i sin tid hilst velkommen fra dansk side. Strategien har været med til at levere på øgede EU-ambitioner på det grønne område samtidig med, at der har været fokus på vækst og beskæftigelse. Strategien har desuden hængt godt sammen med den danske regerings dagsorden inden for klima, natur og miljø, herunder målet om 70 pct. reduktion af drivhusgasser.

2. Baggrund

Kommissionen præsenterede den 11. december 2019 en meddelelse om en europæisk grøn pagt, KOM(2019) 640, med et tilhørende arbejdsprogram, der havde til hensigt at lægge sporene for Kommissionens ambitioner på det grønne område samt beskrive de konkrete initiativer og regulering, der skulle levere herpå.

Pagten er en vækststrategi, der sigter mod at omstille EU til et retfærdigt og velstående samfund med en moderne, ressourceeffektiv og konkurrencedygtig økonomi, hvor der i 2050 ikke længere er nogen nettoemissioner af drivhusgasser, og hvor den økonomiske vækst er afkoblet fra ressourceanvendelsen. Den har ligeledes til formål at beskytte, bevare og øge EU's naturkapital og beskytte borgernes sundhed og trivsel mod miljørelaterede trusler og konsekvenser. Samtidig skal omstillingen være retfærdig og inklusiv med mennesket i centrum og fokus på dem, der står over for de største udfordringer. Pagten skal samtidigt ses som en integreret del af Kommissionens strategi for gennemførelse af FN's 2030-dagsorden og målene for bæredygtig udvikling.

Den europæiske grønne pagt har udgjort fundamentet for at hæve EU's klimamål for 2030 fra mindst 40 pct. til mindst 55 pct., at fastsætte et mål om et klimaneutralt EU senest i 2050, vedtagelsen af en europæisk klimalov samt fremsættelsen og vedtagelsen af Fit for 55-pakken, der har udmøntet EU's klimamål for 2030 i relevant klima- og energiregulering.

Det belgiske formandskab har sat sagen på dagsordenen for energirådsmødet den 30. maj 2024 til politisk drøftelse.

3. Formål og indhold

Det konkrete indhold af drøftelsen på rådsmødet kendes endnu ikke, men det forventes, at drøftelsen særligt vil fokusere på de tiltag og fremskridt, der som opfølgning på den europæiske grønne pagt er vedtaget og foretaget på energiområdet. Det drejer sig bl.a. om revisionerne af direktivet for fremme af vedvarende energi, energieffektivitetsdirektivet, bygningsdirektivet, brint- og gasmarkedspakken samt forordningen om metanudledninger i energisektoren. Det kan også forventes, at drøftelsen vil fokusere på vejen frem, særligt i lyset af en ny femårig kommissionsperiode går i gang ultimo 2024.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Drøftelsen har i sig selv ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Drøftelsen har i sig selv ingen statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Drøftelsen har i sig selv ingen andre konsekvenser eller konsekvenser for beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Ikke relevant.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at drøftelsen vil fokusere på status for de tiltag og fremskridt, der er foretaget på energiområdet i EU samlet set.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side har man hilst den europæiske grønne pagt velkommen i sin tid. Strategien har været med til at levere på øgede EU-ambitioner på det grønne område samtidig med, at der har været fokus på vækst og beskæftigelse. Strategien har desuden hængt godt sammen med den danske regerings dagsorden inden for klima, natur og miljø, herunder målet om 70 pct. reduktion af drivhusgasser.

Regeringen støtter Kommissionen i, at der er behov for handling for at håndtere de store globale klima- og miljøudfordringer. Regeringen er enig i, at EU skal omstilles til en moderne, ressourceeffektiv og konkurrencedygtig økonomi, hvor økonomisk vækst er afkoblet fra ressourceanvendelse, naturen og borgernes sundhed beskyttes, og hvor der ikke længere er nettoemissioner af drivhusgasser i 2050.

På energiområdet arbejder regeringen for, at Kommissionen prioriterer en massiv forøgelse af anvendelsen af havvind og videreudvikler energisystemer, der understøtter elektrificering, lagring og sektorintegration herunder power-to-X.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Den europæiske grønne pagt har tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg i 2020 til orientering, bl.a. den 28. februar 2020. Grund- og nærhedsnotat blev oversendt den 9. januar 2020.